

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-11-17
Besvaras senast
2019-11-27 kl. 12.00

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:424 Vägsamfälligheter och förenklad metod för framräkning av andelstal

Riksdagen beslutade den 7 maj 2019 att tillkännage regeringen att snarast utreda frågan om en enklare förvaltning för landets samfälligheter. Beslutet – om det följs av en regelförenkling – kan innebära att landets tusentals samfälligheter, vägsamfälligheter med mera, själva ges mandat att besluta om förändrade andelstal. Syftet är att uppnå aktuella och fungerande andelstal; det innebär en förenkling och ger jämfört med i dag billigare och snabbare processer och därtill en förbättrad rättssäkerhet för den enskilde andelsägaren.

Riksdagens tillkännagivande innebar att en samfällighetsförening själv ska ges mandat att besluta om ändrade andelstal i en gemensamhetsanläggning. Rättssäkerheten för den enskilde föreslås upprätthållas genom möjligheten att överklaga samfällighetens beslut.

Med anledning av detta ställde jag en fråga till statsrådet Morgan Johansson med innebörden: När kommer landets tusentals samfälligheter att se något resultat av en förenklad modell för ändring av andelstal?

I svaret från statsrådet står det bland annat att läsa:

”Eftersom det inte är frivilligt för en fastighetsägare att vara ansluten till en gemensamhetsanläggning är det särskilt viktigt att regelverket är rättssäkert. En svårighet med en ordning där föreningar själva kan besluta om ändrade andelstal är just att rättssäkerheten kan försämrats när en majoritet av föreningens medlemmar kan ändra andelstalen mot minoritetens vilja. Att minoritetens rättssäkerhet behöver kunna garanteras är något som också riksdagen tagit fasta på vid sitt tillkännagivande.”

Självklart ska rättssäkerheten för den enskilde stå i främsta rummet, men mot detta ska ställas de stora kvalitetsbrister som existerar i dagens fastighetsregister. Uppgifter från det statliga lantmäteriet visar att för närmare 500 000 fastigheter med andel i enskilda vägar saknas uppgift om andelstal i fastighetsregistret. Min bedömning är att detta utgör ett mycket stort problem i skilda sammanhang, och inte minst är det ett stort rättssäkerhetsproblem. Att officiella register saknar aktuella uppgifter skapar en minskad tillit till vårt svenska fastighetssystem.

Det finns även skäl att lyfta fram att för andra samfällighetsbildningar än vägsamfälligheter, till exempel bostadsrättsföreningar, ges det i dag i vissa situationer en möjlighet att ändra andelsfördelningen i föreningen med kvalificerad majoritet på en av föreningen kallad stämma.

Förfarandet tillämpas genom:

- kvalificerad majoritet på stämma
- enkel, rättssäker och snabb överprövning av eventuell missnöjd minoritet.

Givet att rättssäkerheten för den enskilde andelsägaren är viktig finns det skäl att fråga sig vilken rättssäkerhet det finns för den enskilde andelsägaren i en vägsamfällighet med dagens system. Ett stort antal fastigheter har ett felaktigt andelstal i dag, och det enda sättet att tvinga fram förändringar av felaktiga andelstal är väldigt kostsamma omprövningsförrättningar, som därtill oftast tar flera år att genomföra.

Med det av riksdagen gjorda tillkännagivandet, till sina delar baserat på en modell som Rev, Riksförbundet Enskilda Vägar, lanserat, skulle vi i ett slag förändra detta. För de samfälligheter som av olika skäl inte lyckas ändra andelstalen själva innebär ju dessutom denna förenkling att lantmäteriresurser frigjorts för dessa ärenden, eftersom de flesta andra ordnar saken själva!

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

När bedömer ministern att en rättssäker regelförenkling avseende ombildning av andelstal i samfällighetsföreningar läggs fram som ett lagförslag till Sveriges riksdag?

.....

Anders Åkesson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders